Program wychowawczo – profilaktyczny

w XXIX Liceum Ogólnokształcącym
im. hm. Janka Bytnara „Rudego" w Łodzi
rok szkolny 2022/2023

I. Spis treści

1. podstawa prawna..... s. 3-4
2. wstęp .....s. 5 -13
3. ocena strategii wychowawczo- profilaktycznej szkoły..... s. 14-15
4. diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki..... ..... s. 16-26
5. przyjęte wizja i misja szkoły..... s. 27-28
6. przyjęta sylwetka absolwenta..... s. 29
7. główne kierunki pracy w zakresie wychowania i profilaktyki..... s.30-34
8. cele, treści, zadania i sposób ich realizacji s.35-48
9. założenia ewaluacyjne..... s. 49

Załączniki:

10. Załącznik Nr 1: Plany pracy zespołów przedmiotowych na rok szkolny 2022/ 2023
11. Załącznik Nr 2: Plany pracy wychowawców klas na rok szkolny 2022/ 2023
12. Załącznik Nr 3: Program realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym r. szk. 2022/2023 (klasy trzecie)
13. Załącznik Nr 4: Aneks do Programu wychowawczo – profilaktycznego – Ukraina. r. szk. 2022/2023
14. Załącznik Nr 5: Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w XXIX Liceum Ogólnokształcącym w roku szkolnym 2022/2023.

1. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r. ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r Nr 35, poz. 228)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r , poz. 2050)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021r., poz.276)
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2015 poz. 1916)

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. 2021 poz. 642)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z p zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz.U. 2020 poz. 1449)
- Zarządzenie Komendanta Głównego Policji Nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich (Dz. U. KGP z dnia 12 listopada 2012 r, Nr 11, z póź. zmianami)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020 poz. 1309)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. (Dz. U. 2020 poz. 1008)
- Statut XXIX LO im. hm. Janka Bytnara„ Rudego"

Programy:

- Narodowy Program Zdrowia (2021-2025)
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 12 sierpnia 2020r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 2020r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Wytyczne MEN. MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020r.

2.Wstęp

Wychowanie jest procesem kształtującym człowieka we wszystkich dziedzinach jego życia, rozwijającym każdą sferę jego osobowości. Za wychowanie dziecka odpowiedzialni są rodzice. Zadaniem wszelkich instytucji, a szczególnie szkoły, w której młody człowiek spotyka się z nauczycielem, wychowawcą, jest wspieranie rodziców w dążeniu do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju młodego człowieka i stwarzanie możliwości rozkwitu tkwiących w nim potencjalnych uzdolnień. Nauczyciel i wychowawca nie tylko przekazuje wiedzę, ale przede wszystkim swoim przykładem, postawą moralną i życiową jest dla uczniów autentycznym wzorem i ukazuje życie oparte na wyraźnym odróżnianiu i wartościowaniu dobra oraz zła. Wychowanie to sztuka towarzyszenia młodemu człowiekowi w drodze do jego rozwoju i stwarzaniem mu wartościowego środowiska wychowawczego.

2.1. Ocena potencjału i zaplecza szkoły:

„Bytnarówka" to liceum kojarzone z przyjazną dla uczniów atmosferą, kształci ponad 500 uczniów w 18 oddziałach, w klasach politechniczno - językowych, społeczno – prawnych, językowo-turystycznych oraz medyczno – przyrodniczych. Jednym z celów kształcenia w naszym liceum jest przygotowanie uczniów do uzyskania wysokich wyników egzaminów maturalnych. Potwierdzeniem tego może być fakt umieszczenia szkoły wśród 500 najlepszych liceów w Polsce sklasyfikowanych w Rankingu Szkół Ponadpodstawowych PERSPEKTYWY 2021 i przyznanie jej tytułu „Srebrnej Szkoły 2021".

Z uwagi na pamięć patrona – Janka Bytnara „Rudego" - szkoła prowadzi w szerokim zakresie działania związane z miejscami ważnymi dla **pamięci narodowej**, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi. Od wielu lat realizuje zadanie wzmacniania poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.

Mocną stroną szkoły jest również infrastruktura - posiadanie odpowiedniego do realizacji zajęć sportowych zaplecza sportowego, w tym wyremontowanej sali gimnastycznej oraz boiska typu

Orlik. Wszystkie sale przedmiotowe są wyposażone w komputery i rzutniki multimedialne. Niektóre sale są wyposażone w tablice multimedialne.

Liceum opuszczają ludzie, którzy dobrze wspominają nauczycieli i naukę w tym miejscu, są nastawieni na rozwój oraz przygotowani do wyzwań, które stawia przed nimi życie.
Chętnie działają na rzecz innych. W szkole funkcjonują koła Caritas oraz PCK. Szkoła współpracuje też z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczna dla Młodzieży, Fundacją Praesterno; Biblioteką Uniwersytetu Łódzkiego, Biblioteką Brytyjską, Centrum American Corner, Fundacją „Arsenał Pamięci", IPN, Uniwersytetem Łódzkim, Uniwersytetem Wrocławskim, Ambasadą Francji, ośrodkiem Alliance Française, AIESEC, Regionalną Stacją Krwiodawstwa w Łodzi, DPS przy ul Narutowicza, Politechniką Łódzką oraz Schroniskiem dla Zwierząt przy ul. Marmurowej4. Wartością szkoły jest wychowanie zgodnie z tradycjami patriotycznymi w duchu ideałów Patrona - Janka Bytnara „ Rudego " , z uwzględnieniem nowoczesnych osiągnięć i ideałów. .

Wychowanek XXIX LO jest wg. badań obowiązkowy, jednak mało zdyscyplinowany, bierze odpowiedzialność za swoje decyzje, jest tolerancyjny. W miarę zainteresowań uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły, miasta, regionu i kraju. Jest aktywny na forum klasy, jednak mało aktywnie uczestniczy w życiu szkoły, jego mocną stroną jest współdziałanie z innymi.
Wychowanek zna swoje mocne strony, jednak tylko w niewielkim stopniu jest nastawiony na osiąganie sukcesów np. poprzez udział w olimpiadach i konkursach. Nie ma sprecyzowanej własnej drogi życiowej. Szanuje prawa innych. W niewielkim stopniu uczestniczy w ważnych uroczystościach państwowych i lokalnych. Jest w małym stopniu samodzielny i systematyczny. Umie zadbać o własne bezpieczeństwo i higienę nauki, jest komunikatywny, lecz potrzebuje więcej pewności siebie, kreatywności i uspołecznienia. Do rozwoju tych cech i odkrywania mocnych stron naszych wychowanków mogą się przyczynić działania nastawione na pomoc innym. Do zwiększenia możliwości uczniów przyczynią się też elementy związane z technikami uczenia się oraz kreatywnością myślenia i działania.

2.2.Ocena potencjału uczniów- obszary wyzwań rozwojowych:

Okres dorastania, zwany także adolescencją, jest długi i wewnętrznie zróżnicowany. Obejmuje czas między 11–12 a 19–20 rokiem życia. Można podzielić go na dwa etapy: wczesne i późne dorastanie lub inaczej – dorastanie i młodość. Umowna granica między nimi przypada na ok. 16–17 rok życia.
Pierwsza faza dorastania to okres intensywnych zmian we wszystkich aspektach funkcjonowania nastolatka. Druga faza to konsolidacja osiągnięć rozwojowych z pierwszego etapu dorastania i czas ustanawiania swojej nowej, spójnej tożsamości.
Późna faza dorastania to ostatni etap w życiu człowieka przed startem w dorosłość. Jest to, więc

czas, w którym nastolatek nie tylko zdobywa nowe, ale też porządkuje wszystkie zdobyte dotąd zasoby i rozwija odpowiednie kompetencje, które pomogą mu sprostać przyszłym wymaganiom w rolach człowieka dorosłego. To wielkie wyzwanie, stojące przed młodym człowiekiem nakłada również określone zadania na jego rodziców, opiekunów i nauczycieli. Jeżeli wykażą oni zainteresowanie i troskę światem nastolatka, mogą stanowić dla niego cenne źródło wsparcia. Jednocześnie jest to ostatni etap, kiedy mają oni szansę wywrzeć wpływ na zachowanie i postawy ich dorastającego dziecka / ucznia.

Na okres nauki w szkole ponadgimnazjalnej przypada późna faza dorastania (14/15- 19/20 lat). Stawia ona przed szkołą następujące fazy wyzwań rozwojowych:

- indywidualizowanie się relacji z rówieśnikami
- powstawanie głębokich, względnie trwałych przyjaźni
- autonomia w stosunku do rodziców i innych dorosłych (także nauczycieli)
- tożsamość dotycząca roli seksualnej
- krystalizowanie się tożsamości osobistej
- wybór i przygotowywanie się do zawodu/zajęcia
- podstawy tożsamości zawodowej

Czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi uczniów:

W pracy Mai Łoś i Anny Hawrot „ Jak badać szkolne czynniki ryzyka i ochrony? " (Warszawa 2017) zostały zebrane czynniki, które na postawie badań zostały zakwalifikowane. jako czynniki chroniące/ ryzyka dla zachowań ryzykownych młodzieży. Dzielimy je na czynniki społeczne oraz czynniki fizyczne.

Cechy środowiska szkoły:

A. **Środowisko społeczne:**

<u>1) Relacje między nauczycielami/ personelem szkolnym, a uczniami</u> – na postawie badań Hopson i Lee, 2011, za: Ostaszewski 2012 ; Ostaszewski K., Rustecka, Krawczyk A., Wójcik M., 2009, (Instytut Psychiatrii i Neurologii) i inni – Wyniki:

- Doświadczanie wsparcia ze strony szkoły oraz dobrych relacji z nauczycielami i personelem szkoły wiązało się z mniejszym nasileniem zachowań ucieczkowych (np. wagarów) i innych problemów wychowawczych.
- Pozytywny stosunek do nauczycieli oraz do szkoły to czynniki chroniące uczniów przed angażowaniem się w zachowania problemowe.
- Wysoki poziom akceptacji ze strony nauczycieli wpływa hamująco na zachowania agresywne. Rozpoznano też korzystne oddziaływanie wsparcia i zaangażowania nauczycieli

względem zachowań agresywnych.

2) Poczucie przynależności uczniów do społeczności szkolnej lub więź ze szkołą – na podstawie badań DeWitt, Barboza, Ostaszewski, Bonny i inni – Wyniki:

- Uczniowie mniej przywiązani do szkoły prezentowali więcej zachowań ryzykownych (eksperymentowanie z substancjami ryzykownymi, zachowania agresywne, myśli depresyjne, i inne).
- Poczucie związku ze szkołą zmniejszało zjawisko systematycznego dokuczania w szkole.
- Poczucie związku ze szkołą (przynależności do szkoły) i/lub poczucie bliskości z personelem szkolnym zmniejszyły prawdopodobieństwo wystąpienia ryzykownych zachowań zdrowotnych w okresie dojrzewania, w tym używania papierosów.
- Uczniowie, którzy mają lepsze przywiązanie do szkoły (więź ze szkołą) mają niższy poziom udziału w ryzykownych zachowaniach takich jak: zażywanie substancji psychoaktywnych, wczesna inicjacja seksualna, stosowanie przemocy. Autor podkreśla, że poczucie przywiązania do szkoły rodzi się z pozytywnych relacji z nauczycielami, poczucia wsparcia z ich strony, poczucia ich zaangażowania.

3) **Dobra atmosfera -** na podstawie badań Komendant-Brodowska, A., Baczko-Dombi, A., & Giza - Poleszczuk, A. 2011. Raport z badań „Szkoła bez przemocy". Wyniki: Im lepsza atmosfera – tym mniejsze natężenie przemocy. (Pytania składające się na wskaźnik dobrej atmosfery dotyczyły tego, czy uczeń czuje się w szkole bezpiecznie, lubi chodzić do szkoły, spędzać w niej czas po lekcjach i chodzenie do szkoły sprawia mu radość).

4) **„Lubienie szkoły"** - na podstawie badań Currie C. i wsp., 2012, Badania Health Behaviour in School-Aged Children (HBSC), WHO. Wyniki:
"Lubienie szkoły" zostało zidentyfikowane, jako czynnik chroniący przed ryzykownymi zachowaniami zdrowotnymi (wczesna inicjacja seksualna, stosowanie tytoniu, alkoholu, narkotyków. Uczniowie, którzy nie lubią szkoły lub nie czują się z nią związani, częściej nie zdają egzaminu akademickiego, częściej porzucają szkołę i mają problemy ze zdrowiem psychicznym.

5) **Poczucie wsparcia koleżeńskiego /rówieśniczego** - na podstawie badań Currie C. i wsp., 2012, Badania HBSC, WHO Wyniki:
Niskie postrzegane wsparcia koleżeńskiego jest związane z somatycznymi i psychicznymi skargami na zdrowie, takimi jak bóle głowy, bóle brzucha i depresja oraz częstszym występowaniem palenia i picia. Wysokie wsparcie wiąże się z wysoką

satysfakcją z życia, zwiększoną skutecznością samooceny oraz zwiększonym poziomem aktywności fizycznej.

6) **Zaangażowanie rodziców w życie szkoły** - na podstawie badań 40 Developmental Assets for Adolescents – lista opracowana przez Search Institute Wyniki: Zaangażowanie rodziców w życie szkoły – rodzice, którzy aktywnie angażują się w sprawy szkolne są czynnikiem chroniącym.
7) **Konstruktywne zainteresowania uczniów i zajęcia pozalekcyjne** – na podstawie badań Ostaszewski K., Rustecka -Krawczyk A., Wójcik M., 2009, Instytut Psychiatrii i Neurologii. Wyniki:
   - konstruktywne zainteresowania i udział w zajęciach pozalekcyjnych to czynniki chroniące gimnazjalistów przed angażowaniem się w zachowania problemowe.
   - Autorzy listy (40 Developmental Assets for Adolescents – lista opracowana przez Search Institute) jako czynniki chroniące podają: twórcze działania (poświęcanie przez nastolatka trzech lub więcej godzin w tygodniu na zajęcia muzyczne, teatralne lub inne działania artystyczne), zorganizowane aktywności (poświęcanie przez nastolatka trzech lub więcej godzin w tygodniu na zajęcia sportowe, klubowe lub inne w szkole lub w społeczności lokalnej) oraz zaangażowanie religijne (systematyczne praktyki religijne).
8) **Wzmacnianie/ docenianie młodzieży** – na postawie badań 40 Developmental Assets for Adolescents – lista opracowana przez Search Institute- Wyniki: Autorzy listy, jako czynniki chroniące podają: docenianie młodzieży przez społeczność lokalną, role podejmowane przez młodzież na rzecz społeczności lokalnej (np. wolontariat, pomoc w przygotowaniu imprez).
9) **Profesjonalna profilaktyka** – na podstawie badań Komendant-Brodowska, A., Baczko-Dombi, A., & Giza-Poleszczuk, A. 2011, Raport z badań „Szkoła bez przemocy". Wyniki: Skala przemocy w gimnazjach, gdzie niewielu uczniów pamięta takie zajęcia, była znacząco wyższa niż w tych szkołach, gdzie wielu uczniów wzięło udział w takich zajęciach.
10) **Nauczyciel, pedagog, pracownik szkoły jako mentor, lider** – na podstawie badań Nader K., 2012, New York: National School Climate Center oraz Ostaszewski K., Rustecka - Krawczyk A., Wójcik M., 2009, (Instytut Psychiatrii i Neurologii). Wyniki:
    - To nauczyciele muszą być przywódcami, liderami, nie rówieśnicy – to jak n-le traktują młodzież, doceniają ma znaczenie. Na przykład widoczna i wspierająca obecność opiekunów dorosłych w korytarzach i salach lekcyjnych jest częścią

pozytywnego klimatu szkolnego i charakterystyczną cechą dla szkół, w których jest mniejszy poziom przemocy.

- Posiadanie autorytetu, przewodnika wiązało się z ochroną lub zagrożeniem w zależności od tego, kim był ów autorytet. Uczniowie, którzy wzorowali się na osobie z kręgu swoich kolegów/przyjaciół częściej angażowali się w zachowania problemowe. Odwrotny wpływ (ochronny) miał przewodnik, mentor będący osobą dorosłą, nauczycielem, pedagogiem, trenerem czy księdzem bądź członkiem rodziny.

11) **Klimat szkoły** – na podstawie badań Thapa A., Cohen J., Higgins-D'Alessandro A., Guffey S., 2012, New York: National School Climate Center.Wnioski: Klimat szkoły ma wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów, ich samoocenę, częstotliwość nadużywania substancji psychoaktywnych, zmniejszanie agresji.

12) **Typ szkoły** – na podstawie badań Łoś M. 2013, badania finansowane przez KBPN. Wnioski: W szkołach sportowych (w składzie klasy znajdowali się wyłącznie chłopcy, ponieważ były to klasy piłkarskie, kajakarskie) rozpoznano wyższy niż w innych klasach poziom zachowań agresywnych, nieprzystosowania do klasy, używania substancji psychoaktywnych. W klasach tych również opracowany program zmniejszania zachowań agresywnych nie przyniósł zakładanych efektów. Prawdopodobna przyczyna: rywalizacja między uczniami, przeciążenie treningami, płeć męska.

B. **Środowisko fizyczne :**

1) Wielkość szkoły – ilość uczniów w szkole- na podstawie badań Komendant-Brodowska, A., Baczko-Dombi, A., & Giza-Poleszczuk, A. 2011, Raport z badań „Szkoła bez przemocy" Wynioski: Skala przemocy jest podobna w małych i dużych szkołach.

2) **Monitoring** – na podstawie badań Komendant-Brodowska, A., Baczko-Dombi, A., & GizaPoleszczuk, A. (2011, Raport z badań „Szkoła bez przemocy"). Wnioski : W szkołach, w których jest monitoring poziom przemocy jest nieco niższy niż w tych, gdzie go nie ma, chociaż są to różnice bardzo nieznaczne.

3) **Ciemne, niepilnowane obszary, miejsca w szkole** – na podstawie badań Przewłocka J. (2015). Instytut Badań Edukacyjnych. Wnioski: Autorka nie podaje wyników badań, a jedynie stwierdza, że „badacze klimatu zwracali też uwagę na takie aspekty środowiska fizycznego jak odległe, niepilnowane nieodwiedzane przez dorosłych obszary budynku szkolnego"

4) **Kolorystyka ścian** – na podstawie badań ścian Henner 1973, za: Barrett, P., Zhang, Y. (2009), Wnioski: Pobieranie nauki w pokojach pomalowanych na kolory jasnoniebieskie, żółte, zielone i pomarańczowe może podnieść iloraz inteligencji nawet

o 12 punktów w porównaniu do dzieci, które pobierały naukę w pokojach, gdzie ściany pomalowane były na kolory białe, czarne i brązowe. Jasnoniebieski, żółty, zielony i pomarańczowy kolor ścian stymuluje czujność i kreatywność, poprawia zachowania społeczne, zmniejsza wrogość i drażliwość. W różowym pokoju dzieci były radośniejsze i rysowały radośniejsze rysunki niż w szarym i niebieskim. Czerwony i żółty to kolory stymulujące, zielony i niebieski – wyciszające.

5) **Infrastruktura szkoły** – na podstawie badań Cuyvers K., De Weerd G., Dupont S., Mols S., Nuytten S., (2011) Wnioski: Badano wpływ infrastruktury szkoły na dobre samopoczucie uczniów, ich kontakty z nauczycielami, proces edukacyjny, atmosferę szkolną, radzenie sobie szkoły z problemami, zachowania uczniów. W szkołach o dobrej i złej infrastrukturze różniły się między sobą pod względem wszystkich tych zmiennych. Wskaźniki infrastruktury: • budynek szkoły ma wyraźną strukturę przestrzenną, w której łatwo można znaleźć drogę wyjścia, • w najszerszym możliwym zakresie, sale lekcyjne mają okna wychodzące na „zieloną" przestrzeń na zewnątrz, • budynek szkoły jest wyposażony w dobrze zintegrowane technologie teleinformatyczne, • budynek jest zabezpieczony, np. przed włamaniami, • dobry stan budynków szkolnych, • komfort w budynkach szkolnych: temperatura, akustyka, oświetlenie i wentylacja.

Czynniki ryzyka – zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających:

Czynniki ryzyka są to cechy zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających. Prawdopodobieństwo jest tym większe, im więcej jest czynników ryzyka. Im bardziej są one szkodliwe oraz im dłużej trwa ich działanie.

Na zlecenie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) australijscy specjaliści dokonali przeglądu kilkudziesięciu znaczących badań nad czynnikami ryzyka i chroniącymi przed problemowymi zachowaniami i zaburzeniami w obszarze zdrowia psychicznego u dzieci.

Wybrano te czynniki, które powtarzały się w większości analizowanych badań i nazwano je czynnikami głównymi.

Najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze szkołą to:

1) Przemoc rówieśnicza;
2) Odrzucenie przez rówieśników;
3) Słaba więź ze szkołą;
4) Niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli);
5) Destrukcyjna grupa rówieśnicza;
6) Niepowodzenia szkolne

W toku badania zagadnienia środków odurzających oraz czynników generujących ryzyko ich występowania, podzielić można te ostatnie na następujące grupy, w których to poszczególne czynniki ryzyka przedstawiają się następująco:

1. Sfera psychologiczna:

1) Nadmierna nieśmiałość, wrażliwość;
2) Chroniczne napięcie i niepokój;
3) Niska samoocena;
4) Brak odporności na stres i problemy;
5) Niski poziom asertywności.

2. Sfera rodzinna:

1) Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego;
2) Niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja);
3) Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość;
4) Wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców;
5) Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi;
6) Zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna);
7) Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających;
8) Nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców;
9) Rozwód, separacja, utrata rodziców;
10) Brak czytelnych granic i norm;
11) Przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane

emocjonalnie.

3. Sfera społeczna:

1) Środowisko sąsiedzkie;
2) Środowisko rówieśnicze;
3) Dostępność substancji odurzających;
4) Moda na zażywanie środków odurzających.

4. Czynnik ryzyka – sfera szkolna:

1) Obecność środków odurzających w placówce;
2) Niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających;
3) Niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających.

3. Opis strategii wychowawczo- profilaktycznej szkoły

Celem oddziaływań naszej szkoły jest dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez rozbudzanie zainteresowań, kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów.
To również doskonalenie umiejętności komunikacji, radzenie sobie z emocjami i ze stresem oraz rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji, krytyczne i twórcze myślenie oraz empatia.
Stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań, a w szczególności:
1) Udzielenie uczniom klas pierwszych oraz uczniom będącym uchodźcami z Ukrainy wsparcia psychicznego i wskazówek ułatwiających adaptację
2) Zapobieganie powstawaniu trudności w nauce
3) Przeciwdziałanie zachowaniom prowadzącym do uzależnień i dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom wiedzy dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych i mechanizmów uzależnień,
4) Przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie (komunikacja, autoprezentacja, asertywność),
5) Uczenie radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych, kryzysowych
6) Wyrabianie postaw odpowiedzialności za siebie wraz z umiejętnością przewidywania skutków własnego postępowania.

Celem oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych jest kształtowanie w wychowanku wewnętrznej harmonii sfery fizycznej, intelektualnej, społecznej, emocjonalnej i duchowej, prowadzącej do osiągnięcia dojrzałej osobowości ucznia.

3.1 .Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

Współpraca z rodzicami jest realizowana wielotorowo; poprzez kontakty rodziców z nauczycielami i wychowawcami klas (zebrania, dziennik elektroniczny), spotkania rodziców z pedagogiem

i dyrektorem szkoły, profilaktyczne spotkania rodziców z psychologiem oraz ze specjalistami z Poradni Pedagogicznej oraz spotkania Rady Rodziców z dyrektorem szkoły. Rodzice są informowani o postępach dziecka w nauce, jego postawie i zachowaniu przez nauczycieli i wychowawców. W przypadkach specjalnych odbywają się spotkania z udziałem dyrektora i specjalistów zewnętrznych. Rada Rodziców współpracuje z rada pedagogiczną liceum w zakresie pomocy materialnej dla potrzebujących uczniów, w organizacji uroczystości szkolnych, bierze udział w tworzeniu i opiniowaniu planów i programów szkolnych.

Rada Pedagogiczna współpracuję również z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w zakresie organizacji zajęć warsztatowych o charakterze profilaktycznym oraz w zakresie doradztwa i pomocy Rodzicom uczniów. Pracownicy poradni udzielają również pomocy nauczycielom w zakresie pracy z uczniami z trudnościami w uczeniu się oraz z problemami emocjonalnymi – indywidualne i grupowe konsultacje z pracownikami poradni. Poradnia wspiera szkołę w diagnozowaniu uczniów oraz uczestniczy w procesie doskonalenia nauczycieli.

3.2. Sposoby realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego

1. Realizacja tematyki na godzinach wychowawczych.
2. Kontakty z rodzicami- zebrania, wywiadówki, konsultacje, rozmowy, itp.
3. Współpraca z instytucjami wspomagającymi wychowanie: Poradnia Pedagogiczna dla Młodzieży, Fundacja Praesterno; Policja
4. Współdziałanie z samorządem uczniowskim i radami klasowymi uczniów.
5. Współdziałanie całej społeczności szkolnej-uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi w zakresie postrzegania regulaminu i statutu szkoły.
6. Programowanie tematyki wychowawczej poprzez informacje w gablotach, plakaty, literaturę, prasę, ulotki, filmy, wyjścia na spektakle, udział w pracach organizacji młodzieżowych na terenie miasta, wycieczki i inne

4. Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki

W szkole kształcą się uczniowie pochodzący z Łodzi oraz pobliskich miejscowości. Uczniowie naszej szkoły pochodzą z różnych środowisk. Niektórzy z nich wychowują się w rodzinach niepełnych lub rozbitych. Są nieliczni rodzice, którzy borykają się z trudnościami finansowymi.

Diagnoza środowiska szkolnego dokonana została na podstawie ewaluacji programu wychowawczego, ewaluacji wewnętrznych, bieżących obserwacji zachowań uczniów, analizy niepowodzeń szkolnych, rozmów indywidualnych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami i ankiet przeprowadzonych przy współpracy wychowawców klas (próba 211 uczniów z klasy 1-4, 72 Rodziców klas 1-4 oraz 32 nauczycieli) oraz sprawozdania z nadzoru pedagogicznego.

Patrz też załącznik Nr 5 : Diagnoza czynników chroniących oraz czynników ryzyka – r. szk. 2022/2023

Badaniami została objęta próba reprezentatywna: 211 uczniów szkoły (38% uczniów szkoły), 72 Rodziców (13% rodziców) oraz 32 nauczycieli (73% nauczycieli uczących w XXIX LO) . Badania zostały przeprowadzone na początku września 2022 r.

Czynniki chroniące:

1) Relacje między nauczycielami szkoły, a uczniami:

Z badania grupy uczniów wynika, że relacje pomiędzy nauczycielami, a uczniami są dobre. Atmosfera w szkole jest dobra zdaniem 85 % badanych. 72% uczniów twierdzi, że może liczyć na wsparcie i pomoc swoich nauczycieli, a 76% uczniów dobrze czuje się w swojej klasie. Większość

uczniów (63%) ma w szkole jedną osobę dorosłą, do której ma zaufanie i o której wie, że ta jej pomoże, gdy zajdzie taka potrzeba. 85% młodych ludzi jest przez nauczycieli traktowanych uczciwie i sprawiedliwie. 85% badanych uważa, że w szkole obowiązują jasne zasady, które zna, rozumie i zgadza się z nimi. Czasami docenionych przez nauczycieli czuje się 58% uczniów.

Podobnie szkołę, jako korzystne środowisko dla młodych ludzi, oceniają również rodzice uczniów. W szkole omawiane są tematy dotyczące zagrożeń związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych (wg. 75 % badanych rodziców). Większość z nich (86 %) uważa, że w szkole brane jest pod uwagę zdanie uczniów, wszyscy młodzi ludzie są traktowani sprawiedliwie – 85 % odp., uczniowie mogą liczyć na nauczycieli w każdej sytuacji (88% rodziców). Nauczyciele pomagają też uczniom mającym jakieś kłopoty i trudności. (81% odpowiedzi). Młodzież ma, zdaniem rodziców, również pozytywny stosunek do obowiązków szkolnych (tak odpowiedziało 90% badanych), a 72 % rodziców odpowiedziało, że ich dzieci chętnie angażują się w życie szkoły.

Nauczyciele również postrzegają szkołę, jako bardzo dobre środowisko dla młodych ludzi. Wszyscy badani biorą pod uwagę zdanie uczniów, 89% omawia z nimi tematy związane z zażywaniem środków psychoaktywnych, uczniowie są traktowani sprawiedliwie, mogą liczyć na wsparcie swoich nauczycieli w każdej sytuacji. 62% nauczycieli stwierdziło, że uczniowie angażują się w życie szkoły. Wzajemne relacje pomiędzy uczniami są pozytywne, przyjazne.

2) Poczucie przynależności uczniów do społeczności szkolnej lub więź ze szkołą.

Poczucie przynależności do społeczności szkolnej przejawia się wśród uczniów przede wszystkim w tym, że 77% uczniów czuje się w szkole docenionych lub czasami docenionych, ma w szkole osobę, do której ma zaufanie i na którą może liczyć – 63% odp. Większość jest traktowana uczciwie i sprawiedliwie (85% odpowiedzi uczniów). Poczucie przynależności ujawnia się również poprzez stosunek uczniów do swoich kolegów z klasy – 76% uczniów dobrze czuje się w swojej klasie. Wg. Rodziców, gdy któryś uczeń ma kłopot inni koledzy z klasy starają się mu pomóc (77% odp.).

3) Dobra atmosfera

Uczniowie w większości oceniają atmosferę szkoły, jako dobrą (88% odpowiedzi). Podobnie oceniają to Rodzice – wzajemne relacje uczniów są pozytywne , przyjazne (92 % odp.).

4) „Lubienie szkoły" - patrz pkt. 1 . Większość badanych uczniów określiła, że nie lubi chodzić do szkoły (56%)

5) Poczucie wsparcia koleżeńskiego /rówieśniczego:

Wsparcie kolegów uczniowie odnajdują zazwyczaj w klasie.76% uczniów dobrze się w niej czuje. 85% uczniów naszej szkoły posiada znajomych i przyjaciół. Bliscy koledzy są to zazwyczaj osoby ambitne, chcące się dalej rozwijać (99 % odp.), mające aspiracje, plany życiowe (80% odpowiedzi).

6) Zaangażowanie rodziców w życie szkoły;

Z obserwacji prowadzonych podczas spotkań z rodzicami oraz zebrań Rady Rodziców wynika, że rodzice są zaangażowani w życie szkoły. 82% Rodziców interesuje się sprawami swoich dzieci, a więc możemy się domyśleć, że również sprawami szkolnymi.

7) Konstruktywne zainteresowania uczniów i zajęcia pozalekcyjne:

Według uczniów na zajęcia pozalekcyjne uczęszcza ich 57%; a według rodziców 69 % uczniów. Jest to dość duży procent.

Nieco gorzej wygląda aktywność społeczna związana z zainteresowaniami uczniów. W zajęciach i spotkaniach organizacji młodzieżowych, wyznaniowych, sportowych oraz wolontariackich bierze udział tylko 34% uczniów. Potencjał tego czynnika chroniącego przed uzależnieniami nie jest do końca wykorzystany w naszej szkole.

8) **Wzmacnianie/ docenianie młodzieży:**

Uczniowie naszej szkoły mogą w każdej sytuacji liczyć na swoich nauczycieli (tak i raczej tak odpowiedziało 100% nauczycieli). Tylko 19% uczniów czuje się w szkole docenionych przez swoich nauczycieli, a większość, czyli 58% uczniów odpowiedziała, że czasami czuje się docenianych. 63% uczniów ma jedną osobę spośród nauczycieli i innych pracowników szkoły, której ufa i do której zawsze może się zwrócić.
Być może należy położyć większy nacisk na codzienne docenianie szkolnej i pozaszkolnej aktywności młodych ludzi.

9) **Profesjonalna profilaktyka:** Mimo podejmowania, co roku, profesjonalnych działań profilaktycznych młodzi ludzie z naszej szkoły sięgają po substancje uzależniające:

Badania wykazały, że 33% uczniów naszej szkoły pali papierosy – regularnie (12%) lub

okazyjnie (26%), a 46% uczniów czasami sięga po alkohol i 12% miało doświadczenie z narkotykami. Z obserwacji nauczycieli wynika, że młodzi ludzie najczęściej sięgają po alkohol podczas osiemnastych urodzin swoich kolegów. Potencjał tego czynnika chroniącego przed uzależnieniami nie jest do końca wykorzystany w naszej szkole.

W XXIX LO wychowawcy omawiają z młodymi ludźmi tematy dotyczące zagrożeń związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych (75% rodziców i 99% nauczycieli tak uważa). Na bieżąco są prowadzone działania profilaktyczne. Głównymi organizatorami tych działań oprócz wychowawców jest pedagog oraz psycholog szkolny. Ze szkołą współpracują również w tym roku pomioty zewnętrzne zatrudniające profesjonalnych edukatorów np. Fundacja Praesterno.

10) **Nauczyciel, pedagog, pracownik szkoły, jako mentor, lider;**

Młodzież w naszej szkole może liczyć na pomoc nauczycieli (72% odpowiedzi twierdzących), a 63 % badanych uczniów ufa w pomoc wybranej osoby dorosłej spośród nauczycieli. Nauczyciele wszystkich starają się traktować sprawiedliwie (100% odpowiedzi twierdzących wśród kadry pedagogicznej).
Na tej podstawie możemy stwierdzić z dużym prawdopodobieństwem, że nauczyciele naszej szkoły starają się być dla młodych ludzi mentorami.

11) **Klimat szkoły:**

Z przeprowadzonych badań wynika, że klimat XXIX LO ma korzystny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów. 85% uczniów ocenia klimat, jako dobry, a wszyscy nauczyciele potwierdzają, że wzajemne relacje wśród uczniów są pozytywne i przyjazne.

12) Typ szkoły:
Wpływa pozytywnie na wzajemne relacje między uczniami oraz uczniami i nauczycielami.

B. Środowisko fizyczne szkoły:

1) Wielkość szkoły: Mimo, że szkoła jest dość duża – uczęszcza do niej 513 uczniów, to jednak tylko 12 % uczniów szkoły stwierdziło, że zdarza nim się gwałtowniej zareagować, co może świadczyć o skłonności do agresji.

2) Monitoring – XXIX LO jest objęte monitoringiem szkolnym, który działa zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz szkoły.

3) **Ciemne, niepilnowane obszary, miejsca w szkole** – Na terenie placówki edukacyjnej nie ma obszarów niepilnowanych. Wszelkie obszary w szkole są objęte dozorem nauczycieli podczas przerw.

4) Kolorystyka ścian – w kolorystyce ścian szkoły przeważają barwy neutralne, które nie wpływają na zachowanie uczniów.

5) **Infrastruktura szkoły –** wpływa korzystnie na dobre samopoczucie uczniów, ich kontakty z nauczycielami, proces edukacyjny, atmosferę szkolną, radzenie sobie szkoły z problemami i zachowania uczniów.

Czynniki ryzyka w środowisku szkolnym:

1. Sfera psychologiczna:

1) Nadmierna nieśmiałość, wrażliwość – może występować u osób, które maja trudności ze znalezieniem przyjaciół (35% osób badanych) u osób, które są samotnikami (42% uczniów) oraz u uczniów chorujących na depresję – 14% badanych. Podwyższony poziom ryzyka uzależnieniami.

2) Chroniczne napięcie i niepokój – może występować u osób chorujących na depresję – 14 % badanych lub u osób będących uchodźcami z Ukrainy. Niewielkie nasilenie czynnika ryzyka.

3) Niska samoocena – 29% uczniów nie potrafi obiektywnie ocenić własnej osoby, a 25% uczniów nie zna swoich mocnych stron. Nieco podwyższony poziom ryzyka uzależnieniami.

4) Brak odporności na stres i problemy – wg. przeprowadzonych badań tylko19% uczniów nie potrafi panować nad sobą w trudnych sytuacjach;

5) Niski poziom asertywności – badania wskazują, że w naszej szkole 88% uczniów nie ma trudności z zachowaniami asertywnymi.

2. Sfera rodzinna:

1) Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego – badani uczniowie przyznali, że w swoich rodzinach nie ma ustalonych domowych zasad dotyczących zachowania i spędzania czasu wolnego (62% odpowiedzi). Wysokie nasilenie czynnika ryzyka uzależnień u młodzieży.

2) Niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja) - j.w. Wysokie nasilenie czynnika ryzyka uzależnień u młodzieży.

3) Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość – W ankiecie 34% badanych uczniów przyznało, że często jest krytykowanych przez rodziców, a 62% badanych nie ma ustalonych domowych zasad zachowania, co może skutkować brakiem kontroli nad dzieckiem w rodzinie. Wysoki czynnik ryzyka.

4) Wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców – 33% badanych uczniów stwierdziło, że w ich domach często dochodzi do nieporozumień, konfliktów i awantur. Z kolei 87% uczniów zapewniło, że ma w domu wsparcie ze strony rodziców. Wysokie nasilenie czynnika ryzyka, jeśli chodzi o konflikty w rodzinie.

5) Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi – 25% badanych uczniów wiele razy doświadczyło w domu przykrego/ traumatycznego przeżycia, a wielu stwierdziło, że ktoś bliski z rodziny ma kłopoty z używaniem alkoholu, papierosów czy agresją Wysoki czynnik ryzyka.

Jednocześnie 64% badanych uczniów stwierdziło, że spędza z rodzicami czas wolny. Co jest czynnikiem budującym.

6) Zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna) – brak danych. Zwiększone ryzyko w domach dzieci chorujących na depresję (23% badanych).

7) Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających – wszyscy badani rodzice stwierdzili, że reagują, gdy dziecko lub jego rówieśnicy sięgają po środki psychoaktywne.

8) Nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców – wielu uczniów stwierdziło, że ktoś bliski z rodziny ma kłopoty z używaniem alkoholu (18%), papierosów (28%) czy agresją (19%). Wysoki czynnik ryzyka.

9) Rozwód, separacja, utrata rodziców – brak spójnych danych

10) Brak czytelnych granic i norm - z pewnością występuje w grupie badanych rodziców, patrz punkt 7) oraz 8). 62% badanych uczniów nie ma ustalonych domowych zasad dot. zachowania i spędzania czasu wolnego. Wysokie ryzyko uzależnień wśród uczniów.

11) Przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie - brak danych

3. Sfera społeczna:

1) Środowisko sąsiedzkie – 85% badanych uczniów mieszka w spokojnej i bezpiecznej okolicy

2) Środowisko rówieśnicze – 99% badanych uczniów twierdzi, że ich bliscy koledzy chcą się dalej rozwijać. 80% stwierdził, że ich bliscy koledzy mają aspiracje i plany życiowe. Tylko 10% uczniów stwierdziło, że należy do destrukcyjnej grupy rówieśniczej, która oczekuje od nich zachowań problemowych. Środowisko rówieśnicze jest, więc raczej dość korzystne.

3) Dostępność substancji odurzających – na terenie szkoły wg. rodziców i nauczycieli substancje odurzające nie są dostępne

4) Moda na zażywanie środków odurzających – O ile na alkohol można zauważyć pewną modę - 44% uczniów używa czasami alkoholu, to na narkotyki takiej mody w szkole nie ma. 93% badanych uczniów twierdzi, że od narkotyków trzyma się z daleka.

4. Czynnik ryzyka – sfera szkolna:

1) Obecność środków odurzających w placówce – zarówno Rodzice, jak i nauczyciele twierdzą

prawie jednogłośnie, że w szkole uczniowie nie mają dostępu do środków psychoaktywnych.

2) Niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających – uczniowie na bieżąco, podczas godzin wychowawczych oraz zajęć psychoedukacyjnych mają dostęp do wiedzy na temat szkodliwości środków odurzających oraz uzależnień behawioralnych.

3) Niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających. – w zeszłym semestrze jedynie pedagog szkolny brał udział w szkoleniu dotyczącym rozpoznawania substancji psychoaktywnych z powodu niskiej dostępności podobnych szkoleń (z udziałem Policji) dla Rady Pedagogicznej. Wysoki czynnik ryzyka.

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka - Wnioski z badań.

A. Czynniki chroniące:

Należy podjąć działania, aby lepiej wykorzystać następujące czynniki:

1) **Konstruktywne zainteresowania uczniów i zajęcia pozalekcyjne:** Niska aktywność społeczna związana z zainteresowaniami uczniów. Potencjał tego czynnika chroniącego przed uzależnieniami nie jest do końca wykorzystany w naszej szkole. Wskazane jest zachęcenie wychowawców do podejmowania na GW tematów poświęconych pasji poszczególnych uczniów lub dotycząca zapoznania uczniów z różnymi organizacjami, fundacjami, stowarzyszeniami i wolontariatem, w który mogą się zaangażować młodzi ludzie.

2) **Wzmacnianie/ docenianie młodzieży:** należy położyć większy nacisk na codzienne docenianie szkolnej i pozaszkolnej aktywności młodych ludzi. Organizacja rozmaitych konkursów przedmiotowych oraz pokazów pasji młodych ludzi – we współpracy z Samorządem Uczniowskim.

3) **Profesjonalna profilaktyka:** Mimo podejmowania, co roku, profesjonalnych działań profilaktycznych młodzi ludzie z naszej szkoły sięgają po substancje uzależniające. Czynnik chroniący nie jest tu do końca wykorzystany.

Konieczne jest w tym roku podjęcie współpracy z Poradnią Pedagogiczną dla Młodzieży prowadzącą zajęcia o wspomnianej tematyce .

W klasach pierwszych pedagog poprowadzi również warsztaty w ramach programu –ARS, czyli jak dbać o miłość – poruszające tematykę uzależnienia od alkoholu i papierosów.

B. Czynniki ryzyka:

Działania, które należy podjąć dla ograniczenia wpływu tych czynników na uczniów:

1. Sfera psychologiczna:

1) Nadmierna nieśmiałość, wrażliwość niektórych uczniów – Jest potrzeba zaplanowania zajęć dotyczących relacji w grupie „ Prawidłowa komunikacja i jej rola w budowaniu relacji" kl. 2 - psycholog ; Zajęcia „Stres przed maturą" – kl. 4 – Fundacja Praesterno .

2) Niska samoocena – konieczność zaplanowania zajęć poświęconych kształtowaniu pozytywnej samooceny – psycholog szkolny

2. Sfera rodzinna:

Konieczne jest ograniczenie czynników ryzyka związanych ze sferą rodzinną:

1) Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego –Wysokie nasilenie czynnika ryzyka uzależnień u młodzieży.
2) Niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja) - j. w. Wysokie nasilenie czynnika ryzyka uzależnień u młodzieży.
3) Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość –. Wysoki czynnik ryzyka.
4) Wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców –Wysokie nasilenie czynnika ryzyka, jeśli chodzi o konflikty w rodzinie.
5) Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi Wysoki czynnik ryzyka.
6) Nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców - Wysoki czynnik ryzyka
7) Brak czytelnych granic i norm -Wysokie ryzyko uzależnień wśród uczniów.

Konieczne są nasilone działania związane z pedagogizacją Rodziców:

- akcje informacyjne za pomocą Internetu;
- spotkania Rodziców z ekspertami
- warsztaty psychologiczne - doskonalące umiejętności wychowawcze; wzmacniające więzi z dzieckiem, dotyczące stosowania zasad w wychowaniu

Pedagogizacja rodziców w formie spotkań lub warsztatów dla rodziców 2x w roku szkolnym oraz w formie przesyłania materiałów edukacyjnych za pomocą dziennika Librus.

Proponowane tematy:

a) podtrzymywanie więzi w rodzinie i wspieranie nastolatka

b) stawianie granic w wychowaniu

c) konstruktywna i destrukcyjna krytyka nastolatka

d) rozwiązywanie konfliktów w rodzinie; mediacja w rozwiązywaniu konfliktu

e) budowanie wspólnego frontu w wychowaniu

f) zagadnienia z dziedziny profilaktyki uzależnień

4.1. Wnioski do dalszej pracy:

A. Działania wynikające z diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka:

A. Działania skierowane na uczniów:

1) Zajęcia poświęcone radzeniu sobie z trudnymi emocjami.

2) Zajęcia poświęcone asertywności.

3) Praca nad integracją zespołów klasowych oraz rozwijaniem wzajemnego zaufania w grupach klasowych – wyjścia integracyjne, wycieczki, imprezy klasowe.

4) Zapoznawanie młodych ludzi z autorytetami w różnych dziedzinach życia społecznego i kulturalnego; prezentowanie przez młodzież własnych autorytetów i wzorów osobowych na godzinach wychowawczych.

5) Proponowanie młodzieży różnych form aktywności szkolnej – konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań itp.

6) Zajęcia edukacyjne dla uczniów poświęcone nikotynizmowi, uzależnieniu od alkoholu i narkotyków.

7) Zorganizowanie zajęć popularyzujących zdrowy tryb życia ze szczególnym uwzględnieniem zajęć dot. higieny życia psychicznego i najczęstszym chorobom cywilizacyjnym tego typu – depresji, nerwicy, anoreksji.

8) Zorganizowanie zajęć dotyczących technik uczenia się.

B. Działania skierowane na rodziców uczniów:

9) Pedagogizacja rodziców w formie spotkań lub warsztatów dla rodziców 2x w roku szkolnym oraz w formie przesyłania materiałów edukacyjnych za pomocą dziennika Librus.

Proponowane tematy:

a) podtrzymywanie więzi w rodzinie i wspieranie nastolatka

b) stawianie granic w wychowaniu

c) konstruktywna i destrukcyjna krytyka nastolatka

d) rozwiązywanie konfliktów w rodzinie; mediacja w rozwiązywaniu konfliktu

e) budowanie wspólnego frontu w wychowaniu

f) zagadnienia z dziedziny profilaktyki uzależnień

C. Działania skierowane na społeczność szkolną:

10) Zorganizowanie w ramach integracji społeczności szkolnej corocznej imprezy cyklicznej np. corocznego pikniku szkolnego dla uczniów, rodziców i nauczycieli połączonego np. z konkursem dla klas na najlepsze klasowe wykonanie piosenki karaoke. (do dyskusji)

Działania profilaktyczne i wychowawcze wynikające z rekomendacji na bieżący rok szkolny:

1) Organizacja konkursów szkolnych

2) Szkolenie Rady Pedagogicznej na temat postępowania z uczniem z problemami emocjonalnymi

3) Informowanie rodziców o działaniach szkoły w ramach programu wychowawczo – profilaktycznego

4) Spotkania rodziców z psychologiem na temat problemów emocjonalnych i trudnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.

5) Zajęcia, wyjazdy, wyjścia integracyjne w klasach pierwszych i drugich.

6) Spotkanie rodziców z doradcą zawodowym.

5. Przyjęte wizja i misja szkoły

5.1. Misja szkoły

„Nie wyobrażam sobie, bym mógł żyć w przyszłości
jako Istota wegetująca, bierna..."
J. Bytnar – matura 1939

XXIX LO w Łodzi jest miejscem, gdzie dobro ucznia stanowi wartość nadrzędną. Nasza szkoła jest bezpieczna, nowoczesna i przyjazna dla wszystkich uczniów, którzy pragną wykorzystać swoje talenty i możliwości. Promujemy rozwój indywidualności, kreatywności, samodzielności myślenia i sprawności działania.

„Bytnarówka" jest szkołą dla uczniów zdolnych, otwartych i aktywnych. Kultywuje wzorce pokolenia Kolumbów, którego przedstawiciel – Janek Bytnar „Rudy" jest naszym patronem.

Szanujemy prawo każdego człowieka do odmienności myśli, poglądów, wyboru dróg życiowych i zainteresowań. Nasze działania zmierzają do utrzymania najwyższej jakości kształcenia i wychowania oraz doskonalenia współpracy między nauczycielami, uczniami i ich rodzicami.

5.2 Wizja szkoły

XXIX Liceum troszczy się o indywidualny i wszechstronny rozwój swoich uczniów, wyposaża ich w wiedzę i umiejętności, które stworzą im szanse powodzenia w dalszej edukacji a także w życiu dorosłym oraz kształtuje takie postawy, by sprostali wyzwaniom przyszłości.

Kadrę pedagogiczną tworzą specjaliści, którzy ciągle się doskonalą, pracują nowoczesnymi i skutecznymi metodami na podstawie programów uwzględniających potrzeby i możliwości uczniów. Wzorowo zorganizowana i dobrze wyposażona szkoła stanowi atrakcyjne miejsce pracy dla nauczycieli, którzy znajdują w niej warunki do pełnej samorealizacji, a dla uczniów jest miejscem, w którym przebywają chętnie i znacznie dłużej niż wymagają tego zajęcia dydaktyczno - wychowawcze.

Szkoła zapewnia wychowankom:

✓ **w zakresie dydaktyki:**

- przekazywanie rzetelnej wiedzy i praktycznych umiejętności
- przygotowanie do dalszego kształcenia się
- rozwój uzdolnień i osobistych zainteresowań

- kształtowanie umiejętności efektywnego współdziałania w zespołowym zdobywaniu wiadomości i umiejętności
- rozwijanie umiejętności korzystania z najnowszych zdobyczy techniki i nowoczesnych źródeł informacji
- przygotowanie do życia w Europie i świecie

✓ **w zakresie wychowania**

- wskazywanie właściwych postaw wobec siebie i innych
- kształtowanie świadomości moralnej, ustalanie odpowiedniej hierarchii wartości i pomoc w dokonywaniu wyborów
- przywiązanie do tradycji, tożsamości narodowej i europejskiej – **Aneks dot. uczniów – obywateli Ukrainy wg. rozporządzenia z dn. 21 marca 2022 r. (Załącznik Nr 4)**
- promocję zdrowego stylu życia i świadomość ekologiczną
- zdecydowaną reakcję na przejawy agresji i patologie w zachowaniu młodzieży
- kształtowanie wrażliwości estetycznej
- przygotowanie do dojrzałego uczestnictwa w życiu społecznym
- przestrzeganie praw demokracji i tolerancji
- współpracę z rodzicami i instytucjami środowiska lokalnego

✓ **w zakresie opieki**

- pomoc w sytuacjach trudnych
- współpracę z instytucjami pomagającymi innym
- bezpieczne warunki nauki w szkole

6. Przyjęta sylwetka absolwenta

6.1. Absolwent naszej szkoły wyróżnia się następującymi cechami :

- umiejętnością współpracy
- umiejętnością uczenia się
- umiejętnością adaptacji do ciągle zmieniających się warunków życia
- umiejętnością efektywnego porozumiewania się, również w obcych językach
- umiejętnością wyzwalania w sobie ciekawości poznawczej i gotowości do rozwiązywania problemów
- umiejętnością wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno –komunikacyjnych

Absolwenta XXIX LO cechuje odpowiedzialność i obowiązkowość (w mniejszym stopniu samodyscyplina); uczciwość oraz tolerancja; wysoka kultura osobista; umiejętność współżycia i współdziałania w grupie. W mniejszym stopniu kreatywność. Wartością dla niego jest nauka, zazwyczaj umie organizować proces nauki. Odnajduje swoje miejsce w społeczeństwie; prowadzi zdrowy styl życia, ceni życie własne i innych.

6.2. Model absolwenta/wychowanka Liceum

- Ma zdolność do kreatywnego myślenia i działania
- Jest nastawiony na rozwój i osiąganie celów
- Ma wiedzę i umiejętności, które potrafi zastosować w praktyce
- Odróżnia, co jest dla niego dobre w oparciu o uniwersalne wartości
- Rozumie i szanuje innych, potrafi współpracować
- Jest otwarty i ciekawy otaczającego świata i innych ludzi

7. Główne kierunki pracy w zakresie profilaktyki i wychowania

Dotychczas program profilaktyczny realizowany był w zakresie kilku obszarów - propagowanie zdrowego i higienicznego stylu życia; zapobieganie sięganiu dzieci i młodzieży po używki ; zapobieganie przemocy i agresji; motywowanie uczniów do nauki i wzmacnianie poczucia własnej wartości; rozwijanie wiedzy nt. tolerancji; szacunku; godności własnej i drugiego człowieka. W zakresie zdrowego trybu życia młodzież na ogół posiada niezbędną wiedzę, podobnie jak w zakresie zapobiegania przemocy i agresji. Obecnie niezbędne są działania przeciwdziałające sięganiu młodych ludzi po używki, przeciwdziałające stresowi oraz promujące zdrowy styl życia. Z wyżej wymienionych obszarów problemowych wynikają następujące kierunki pracy profilaktycznej:

7.1 Główne kierunki pracy profilaktycznej:

7.1.1 Główne kierunki pracy profilaktycznej w liceum po szkole podstawowej:

Klasa 1

1) Integracja klasy.
2) Udzielanie wsparcia psychicznego i wskazówek ułatwiających adaptację.
3) Kształtowanie postawy nacechowanej empatią.
4) Kształtowanie poczucia własnej wartości.
5) Zapobieganie powstawaniu trudności w nauce, w tym poznawanie technik skutecznego uczenia się.
6) Edukacja zdrowotna, której celem jest rozwijanie u uczniów postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi.

Klasa 2

1) Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji.
2) Radzenie sobie z trudnymi emocjami.
3) Promowanie zdrowego stylu życia - przeciwdziałanie uzależnieniom i chorobom cywilizacyjnym.
4) Motywowanie do nauki.
5) Preorientacja zawodowa.

Klasa 3

1) Motywowanie do nauki i kształtowanie umiejętności wyznaczania celów oraz organizacji czasu.
2) Kształtowanie odpowiedzialności za swoje wybory i wykształcenie
3) Kształtowanie u uczniów postawy sprzyjającej ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu.
4) Kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
5) Preorientacja zawodowa.

Klasa 4

1) Nabycie umiejętności panowania nad stresem.
2) Nabycie umiejętności autoprezentacji.
3) Preorientacja zawodowa.
4) Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.

Program wychowawczy realizowany był poprzez kształcenie uczniów do odpowiedzialności, uczciwości, tolerancji, umiejętności współpracy w grupie, wysokiej kultury osobistej uczniów, kreatywności, poszanowania godności człowieka, patriotyzmu, samodzielności, wrażliwości na potrzeby innych, troski o zdrowie i bezpieczeństwo, komunikatywności oraz bezpieczeństwa i higieny nauki.
Do mocnych stron uczniów zaliczona została tolerancja, poszanowanie godności i wolności człowieka, komunikatywność i bezpieczeństwo oraz higiena nauki.
Do słabych stron podczas badań ewaluacyjnych została kreatywność, akceptacja dla zmian oraz troska o rozwój intelektualny oraz samodzielność i systematyczność. Zachodzi konieczność pracy na kreatywnością oraz rozwojem intelektualnym uczniów.

7.2. Główne kierunki pracy wychowawczej.

7.2.1 Główne kierunki pracy wychowawczej w liceum po szkole podstawowej:

Klasa 1

- wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne

- kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych
- wychowanie ukierunkowane na wartości
- wyposażenie uczniów w wartości, normy i wzory zachowań.
- przekazywanie wiedzy na tematy dotyczące istotnych problemów społecznych (zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska)
- rozwijanie wrażliwości artystycznej, wyrabianie potrzeby korzystania z dóbr kultury.

Klasa 2

- kształtowanie postaw tolerancyjnych wobec przekonań politycznych, religijnych, odmienności rasowej lub kulturowej
- wzmacnianie relacji nauczyciel – rodzic
- rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego
- propagowanie strategii uczenia się przez całe życie
- rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego
- przekazywanie wiedzy na tematy dotyczące istotnych problemów społecznych (zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska)
- rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości patriotycznych np. wolontariat

Klasa 3

- wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.
- kształtowanie postaw wrażliwości na los innych
- przekazywanie wiedzy na tematy dotyczące istotnych problemów społecznych (zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska)
- rozwijanie wrażliwości estetycznej i wyrabianie potrzeby korzystania z dóbr kultury

Klasa 4

- kształtowanie aktywnej postawy wobec wyborów dalszej drogi życiowej
- propagowanie strategii uczenia się przez całe życie
- przekazywanie wiedzy na tematy dotyczące istotnych problemów społecznych (zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska)
- komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych – organizacja i

8.Cele, zadania, treści i sposób ich realizacji

Cele zawarte w Programie Wychowawczo- Profilaktycznym XXIX LO wynikają z *Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego* z 2018 roku. Na każdym przedmiocie nauczyciele realizują treści wychowawcze i profilaktyczne

Kształtują u uczniów postawy służące dalszemu rozwojowi ogólnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej. W rozwoju społecznym ważne jest kształcenie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz własnych kultur i tradycji. Ważnym zadaniem szkoły jest edukacja zdrowotna, której celem jest rozwijanie u uczniów postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętność tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.

Wszystkie te treści realizowane są przez nauczycieli w ramach ich przedmiotów.

Kolejne wytyczne znajdują się w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* oraz *Obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.*

W ramach działalności wychowawczej, zgodnie z *Rozporządzeniem* prowadzone są działania z zakresu promocji zdrowia ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości ucznia w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Działalność wychowawcza zgodnie z Rozporządzeniem obejmuje w szczególności:

1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;

2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;

3) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;

4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji

rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;

5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków.
6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
7) rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność różnego rodzaju instytucji pomocowych
8) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznycznych

W szkole prowadzona jest działalność edukacyjna odnosząca się do poszerzania wiedzy społeczności szkolnej w zakresie prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego, rozwijania umiejętności psychologicznych, radzenia sobie ze stresem, wyrażania własnych emocji, asertywności, doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców.
Podobnie prowadzona jest działalność informacyjna w postaci prelekcji, pogadanek, warsztatów i gazetek odnosząca się do przeciwdziałania uzależnieniom. Oferowane są informacje o pomocy specjalistycznej w przypadku uzależnień, przekazywane są informacje związane odpowiedzialnością prawną w przypadku naruszania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
W ramach profilaktyki są realizowane są programy profilaktyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, prowadzone są szkolenia dla nauczycieli oraz rodziców. Raz w ciągu roku szkolnego opracowywana jest diagnoza występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka w społeczności uczniowskiej.

Sposób realizacji działań wychowawczo - profilaktycznych w okresie pandemii Covid -19:

W dobie pandemii Covid-19 szkoła realizuje działania wychowawczo- profilaktyczne poprzez wypełnianie zadań ogólnych oraz zadań szczegółowych.

Zadania ogólne szkoły:

- promuje uniwersalny system wartości i postaw moralnych,
- zapewnia bezpieczeństwo uczniom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły
- organizuje dobre i ciekawe zajęcia edukacyjne i pozalekcyjne,
- pomaga każdemu uczniowi w kształtowaniu jego osobowości,
- tworzy życzliwą atmosferę, pełną wzajemnego szacunku i tolerancji,
- przygotowuje uczniów do życia w świecie dorosłych poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego,
- integruje środowisko wychowawcze poprzez współpracę wszystkich członków społeczności szkolnej - uczniów, rodziców i nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- pomaga rodzicom w zdobywaniu wiedzy i kompetencji w dziedzinie wychowania,
- wspomaga nauczyciela w jego rozwoju poprzez organizację szkoleń

Zadania szczegółowe:

1. Zadania dyrektora szkoły:

• jest inicjatorem budującym gotowość środowiska szkolnego do podejmowania działań wychowawczo-profilaktycznych,

• przygotowuje i zamieszcza na stronie szkoły informacji dla nauczycieli, rodziców dotyczące zasad funkcjonowania szkoły pod względem bezpieczeństwa w okresie ograniczeń związanych z występowaniem stanu epidemii z uwzględnieniem wytycznych MEN, MZ oraz GIS

• kontaktuje się z nauczycielami i rodzicami poprzez dziennik Librus, a z nauczycielami dodatkowo poprzez służbowe konta nauczycieli w czasie zdalnej nauki uczniów

• umożliwia spotykanie się za pośrednictwem Microsoft Teams Dyrektora z nauczycielami, rodzicami i uczniami

• organizuje szkolenia dla nauczycieli

• prowadzi obserwacje lekcji online w czasie trwania zdalnej nauki i omawia z nauczycielem prowadzącym przebieg lekcji

• koordynuje wszelkie działania mające na celu zwalczanie i przeciwdziałanie pandemii Covid-19 oraz zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkoły.

• wspiera i kontroluje przebieg realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
• umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole,
• monitoruje i dokonuje ewaluacji, sprawdzając w jakim stopniu szkoła wypełnia zadania wychowawczo-profilaktyczne.

2. Zadania Rady Pedagogicznej:

• doskonali swoje umiejętności i rozwija kompetencje dydaktyczne, wychowawcze i komunikacyjne,
• dokonuje ewaluacji działań szkoły, analizuje efekty działań edukacyjnych i wychowawczych szkoły, w tym analizuje przypadki ryzykownych, niewłaściwych zachowań uczniów,
• formułuje wnioski do dalszych długofalowych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych XXIX LO pod względem bezpieczeństwa w okresie ograniczeń związanych z występowaniem stanu epidemii

3. Zadania pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego:

• diagnozuje problemy wychowawcze w szkole,
• konstruuje narzędzia diagnostyczne,
• koordynuje przebieg realizacji Programu wychowawczo- profilaktycznego,
• organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno –pedagogicznej dla uczniów,
• wspiera wychowawców i pozostałych pracowników w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych,
• współpracuje z rodzicami, instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie,
• umożliwienia rodzicom i uczniom korzystanie z pomocy oferowanej przez szkolę w formie kontaktu telefonicznego, mailowego, on-line
• organizuje indywidualne spotkania z uczniami oraz rodzicami na terenie szkoły podczas dyżurów specjalistów w szkole w trakcie nauczania zdalnego
• udziela wsparcia nauczycielom, wychowawcom
• prowadzi zajęcia warsztatowe on-line mających na celu przeciwdziałanie skutkom psychologicznym pandemii Covid-19
• umieszcza w dzienniku LIBRUS informacje dotyczące instytucji wspierających nauczyciela,

ucznia i jego rodzinę oraz informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej

• przestrzega zasad funkcjonowania XXIX LO pod względem bezpieczeństwa w okresie ograniczeń związanych z występowaniem stanu epidemii

• dokonuje ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,

• gromadzi dokumentację działań wychowawczych i profilaktycznych.

4. Zadania wychowawców klas oraz nauczycieli:

• dokonuje analizy problemów w klasie,

• opracowuje działania w ramach realizacji Programu wychowawczo – profilaktycznego dla swojej klasy,

• wyposaża uczniów w wiedzę i umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach,

• dba o poczucie bezpieczeństwa uczniów w klasie,

• integruje zespół klasowy,

• planuje zadania, buduje scenariusze zajęć i ustala sposoby ich realizacji,

• indywidualizuje oddziaływania zarówno w odniesieniu do uczniów jak i rodziców,

• konstruktywnie współpracuje z gronem pedagogicznym, pedagogiem i pozostałymi pracownikami szkoły,

• informuje rodziców o procedurach i innych regulacjach prawnych obowiązujących w szkole,

• pomaga uczniom, którzy mają trudności w uczestniczeniu w zdalnych lekcjach oraz motywuje do korzystania z mikrofonów, kamer oraz aktywności na lekcji

• prowadzi rozmowy wspierające z uczniami w sytuacji osamotnienia spowodowanego izolacją społeczną

• przekazuje rodzicom informacje dotyczących usprawniania procesu edukacyjnego podczas nauki zdalnej i mówi, jak wspierać dzieci podczas nauki zdalnej, wskazuje, jak organizować czas wolny w sposób, który przeciwdziała „zmęczeniu ekranowemu", a promuje zdrowy styl życia

• nauczyciel przedmiotowy organizuje w miarę potrzeb indywidualne spotkania z uczniem w szkole, celem nadrobienia braków w wiadomościach lub wytłumaczenia niezrozumiałych treści

• nauczyciel wychowania fizycznego organizuje zajęcia sportowe na boisku szkolnym dla uczniów, aby zapewnić im odpowiednią ilość ruchu

• wychowawca klasy przeprowadza zajęcia integracyjne przeciwdziałające osamotnieniu i poczuciu wykluczenia na świeżym powietrzu,

• stara się być autorytetem, doradcą, troszczy się o harmonijny rozwój ucznia,

• prowadzi na bieżąco rejestr działań wychowawczo-profilaktycznych (np. rozmowy z rodzicami,

konsultacje z pedagogiem)

• przestrzega zasad funkcjonowania XXIX LO pod względem bezpieczeństwa w okresie ograniczeń związanych z występowaniem stanu epidemii.

5. Zadania dla pracowników administracji i obsługi:

• przekazują informacje o niepokojących i niewłaściwych sytuacjach i zachowaniach uczniów,

• właściwie interweniują w obszarze konfliktów rówieśniczych,

• zapobiegają i przeciwdziałają pandemii COVID-19 poprzez utrzymywanie zasad higieny oraz dezynfekowanie pomieszczeń szkolnych zgodnie z odpowiednimi wytycznymi MEN.

6. Zadania uczniów:

• uczestniczą zajęciach edukacyjnych i innych formach działań edukacyjnych i wychowawczych,

• korzystają z indywidualnego poradnictwa,

• włączają się w organizację życia klasy, szkoły i środowiska,

• zgłaszają własne pomysły i inicjatywy,

• przestrzegają obowiązujących przepisów funkcjonujących w szkole,

• posiadają znajomość zasad zachowania się w sytuacji pandemii COVID-19

• przestrzegają zasad higieny wynikających z obostrzeń związanych z COVID-19 oraz przejawiają troską o zdrowie własne i innych

• przestrzegają zasad pracy na lekcjach obowiązujących podczas nauki zdalnej

• biorą udział działaniach ewaluacyjnych.

7. Rodzice w szkolnym Programie wychowawczo – profilaktycznym:

• współpracują ze szkołą w działaniach wychowawczych i profilaktycznych wobec uczniów,

• korzystają z pomocy i wsparcia ze strony dyrektora, nauczycieli, pedagoga w zakresie wychowania,

• uczestniczą w konsultacjach indywidualnych i grupowych,

• biorą udział w wywiadówkach, imprezach szkolnych,

• dostarczają sobie i nauczycielom wartościowej oraz pomocnej w wychowaniu wiedzy o dzieciach, dzielą się spostrzeżeniami,

• przestrzegają ustalonych przez Dyrekcję zasad bezpieczeństwa i higieny obowiązujących podczas pandemii COVID-19

• utrzymują kontakt poprzez dziennik elektroniczny, służbowe konto mailowe wychowawcy

• dostarczają pozytywnych wzorców osobowych swoim dzieciom,

• wyrażają opinie o szkole, dokonując jednocześnie ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego,

• biorą udział w działaniach ewaluacyjnych.

cele	Zadania/ działania	treści i formy	odpowiedzialni
1. Rozwijanie postaw prozdrowotnych, poprzez podejmowanie działań na rzecz zdrowia	1. Zapoznanie z zasadami zdrowego trybu życia 2. Nabycie umiejętności dostrzegania różnic związanych ze sposobem reagowania na stres	Integracja klasy.	Wychowawcy klas, Psycholog szkolny
		Program „ARS, czyli jak dbać o miłość"	Pedagog szkolny, psycholog
		Warsztaty „ Jak radzić sobie ze stresem?"	pedagog szkolny, psycholog szkolny;
		Koło zainteresowań – biologia: *Cykl spotkań „Popularyzowanie zdrowego stylu życia"*	P. K. Bąbińska
		Koło zainteresowań – j. polski: *„Zajęcia teatralne – Spędzanie czasu wolnego z dala od uzależnień"*	P. M. Chałas
		„Stres przed maturą" - określenie własnego temperamentu, sposobów zarządzania sobą w czasie	Fundacja Praesterno
		Warsztaty „Motywowanie do nauki"	Poradnia Pedagogiczna dla Młodzieży
		Warsztaty „Techniki uczenia się"	Poradnia Pedagogiczna dla Młodzieży
		Warsztaty „Kształtowanie pozytywnej samooceny"	Psycholog szkolny
		Warsztaty „ Prawidłowa komunikacja i jej rola w budowaniu relacji"	Psycholog szkolny
		Warsztaty „ Kreatywne myślenie"	Fundacja Praesterno

		Warsztaty „ Motywowanie do nauki”	Poradnia Pedagogiczna dla Młodzieży
		Program edukacyjny „ Wybierz życie. Pierwszy krok” – profilaktyka raka szyjki macicy	Pedagog szkolny
		Program edukacyjny „ Podstępne WZW”; „ Znamię? Znam je!” – profilaktyka zdrowotna	Pedagog szkolny
	Wychowanie do wartości	„Zasady savoir vivre w mediach społecznościowych i w świecie realnym.”	Pedagog szkolny
	Propagowanie zasad aktywnego spędzania czasu wolnego	Organizacja zajęć dotyczących bezpieczeństwa w sieci.	Policja
		„Rozwijanie kreatywnego myślenia”	Fundacja Praesterno
	Zapoznanie uczniów z zasadami BHP i wyposażenie ich w wiedzę na temat pierwszej pomocy	Udział uczniów w kursie pierwszej pomocy	Nauczyciel EDB
		Udział uczniów w pogadankach na temat bezpieczeństwa i higieny w placówce szkolnej oraz poza nią	Wychowawcy
		Zapoznanie uczniów z zasadami BHP w pracowniach szkolnych gł. W chemicznej, biologicznej, fizycznej, informatycznej	Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych, opiekun pracowni informatycznej

		Lekcje wychowawcze na temat organizacji aktywnego, bezpiecznego spędzania wolnego czasu	Wychowawcy
	Dbałość o bezpieczeństwo	„Asertywność"	Psycholog
		Organizacja zajęć dotyczących profilaktyki „Odpowiedzialność prawna nieletnich"	Policja
		„Konstruktywne radzenie sobie ze złością"	psycholog
		„Tolerancja"	psycholog
	1) Pedagogizacja rodziców: 2) Oddziaływanie profilaktyczne na rodziców; 3) Wzmacnianie relacji uczeń - rodzic	Zorganizowanie spotkania z rodzicami - pedagogizacja rodziców w kierunku *Wspierania rozwoju emocjonalnego nastolatka* - warsztaty psychologiczne - doskonalące umiejętności wychowawcze; - wzmacniające więzi z dzieckiem, - dotyczące stosowania zasad w wychowaniu	pedagog szkolny; psycholog,
		Pedagogizacja rodziców poprzez przesyłanie rodzicom materiałów edukacyjnych dot. profilaktyki.	Pedagog szkolny Psycholog
	Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie pandemii	Wypracowanie odpowiednich zachowań podczas pandemii	Wszyscy wychowawcy
		Pogadanka na temat bezpieczeństwa w szkole i	Wychowawcy

		poza nią z zachowaniem reżimu sanitarnego	
		Pogadanka na temat bezpiecznego wypoczynku podczas wycieczek i ferii z uwzględnieniem zasad reżimu sanitarnego	Wychowawcy
cele	**Zadania/działania**	**treści i formy**	**odpowiedzialni**
2. Wspieranie rozwoju emocjonalnego ucznia	Wdrażanie do komunikacji werbalnej i niewerbalnej w zakresie przeżywanych emocji	Warsztaty „ Radzenie sobie ze stresem"; „ Stres przed maturą"	Psycholog szkolny; Fund. Praesterno
		Warsztaty „ Prawidłowa komunikacja i jej rola w budowaniu relacji"	Psycholog szkolny
		Warsztaty „Kształtowanie pozytywnej samooceny"	Psycholog szkolny
	Wdrażanie do kierowania własnym rozwojem poprzez rozwijanie inteligencji emocjonalnej	Zajęcia dot. radzenia sobie z emocjami i inteligencji emocjonalnej	Poradnia Pedagogiczna dla Młodzieży.
3. Wykształcenie postawy wrażliwości na dobro i zło, krzywdę innych	Udział w akcjach charytatywnych	Zbiórki darów organizowane przez szkole koło Caritas	Ewa Botwicz- Chrząszcz Maciej Jaworski,
		Pomoc dla schroniska dla Zwierząt	Katarzyna Bąbińska
cele	**Zadania/ działania**	**treści i formy**	**odpowiedzialni**
4. Tworzenie więzi, budowanie relacji koleżeńskich	Zintegrowanie zespołów klasowych	Godziny wychowawcze poświęcone integracji – „Poznajmy się lepiej"; „Co nas łączy".	Wychowawcy, psycholog
	Nawiązywanie relacji w grupie	Warsztaty na podstawie scenariusza zajęć: „Nawiązywanie relacji oraz komunikacja w grupie"	pedagog szkolny, psycholog, Wychowawcy klas

5) Przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym i społecznym.	Poprzez uczestnictwo uczniów w różnego rodzaju inicjatywach wymienionych w planach pracy zespołów przedmiotowych oraz planach pracy wychowawców na rok szkolny 2022/2023 – załącznik Nr 1 ; załącznik Nr 2		
6) Kształtowanie aktywnej postawy wobec istotnych problemów społecznych (zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska)	Zapoznanie uczniów z problemami społecznymi z zakresu zagadnień zdrowotnych prawnych, finansowych, klimatycznych oraz ochrony środowiska	Poprzez uczestnictwo uczniów w różnego rodzaju działaniach wymienionych w planach pracy zespołów przedmiotowych oraz planach pracy wychowawców na rok szkolny 2022/2023 – załącznik Nr 1 ; załącznik Nr 2	
7) Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy	1.Poznanie własnych zasobów. 2.Świat zawodów i rynek pracy. 3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. 4.Planowanie własnego rozwoju i odpowiedzialne podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Poprzez uczestnictwo uczniów w różnego rodzaju warsztatach wymienionych w Programie realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym 2022/2023 (klasy trzecie) – patrz załącznik Nr3 oraz działaniach wymienionych w planach pracy wychowawców klas – patrz załącznik Nr 2.	
8) Wykształcenie postawy świadomego korzystania z nowoczesnych technologii	Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i wyposażenie uczniów w wiedzę o zagrożeniach w cyberprzestrzeni.	-Warsztaty „Odpowiedzialność prawna nieletnich” lub udział uczniów w spotkaniu dotyczącym niebezpieczeństw w cyberprzestrzeni	Przedstawiciele Policji, pedagog szkolny
cele	**Zadania/ działania**	**treści i formy**	**odpowiedzialni**

9) Rozwijanie potencjału intelektualnego uczniów	1. Udział uczniów w olimpiadach szkolnych i konkursach.	Poprzez uczestnictwo uczniów w różnego rodzaju działaniach wymienionych w planach pracy zespołów przedmiotowych oraz planach pracy wychowawców na rok szkolny 2022/2023 – załącznik Nr 1 ; załącznik Nr 2	
	2. Przygotowanie uczniów do olimpiad szkolnych i konkursów		
	3. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne		
	4. Prezentowanie talentów na forum szkoły i w środowisku		
	5.Organizowanie wycieczek tematycznych i przedmiotowych oraz lekcji w terenie		
	6. Organizowanie warsztatów psychoedukacyjnych wdrażających techniki skutecznego uczenia się	Warsztaty psychoedukacyjne dot. technik uczenia się Warsztaty dotyczące kreatywnego myślenia	Pedagog szkolny Fundacja Praesterno
	7. Rozwijanie programu edukacji czytelniczej i medialnej w bibliotece szkolnej	Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród młodzieży.	p. M.Rzadkowolska
cele	**Zadania/ działania**	**Treści i formy**	**odpowiedzialni**

10) Kształcenie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu i innych kultur i tradycji.	1. Wyposażenie uczniów w postawę pielęgnowania tradycji, symboli narodowych, religijnych i szkolnych poprzez organizowanie uroczystości szkolnych. 2. Udział społeczności szkolnej uroczystościach państwowych organizowanych na terenie miasta i kraju	Poprzez uczestnictwo uczniów w różnego rodzaju działaniach wymienionych w planach pracy zespołów przedmiotowych oraz planach pracy wychowawców na rok szkolny 2022/2023 – załącznik Nr 1 ; załącznik Nr 2
11) Ukształtowanie wrażliwości estetycznej, wyrobienie potrzeby korzystania z dóbr kultury	Wyposażenie w wiedzę i kompetencje świadomego odbiorcy dóbr kultury	Poprzez uczestnictwo uczniów w różnego rodzaju działaniach wymienionych w planach pracy zespołów przedmiotowych oraz planach pracy wychowawców na rok szkolny 2022/2023 – załącznik Nr 1 ; załącznik Nr 2

9. Założenia ewaluacyjne

Przedmiot ewaluacji	**Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny XXIX LO**
Główne zadania ewaluacji	1. monitorowanie 2. diagnozowanie obszarów sukcesu i niepowodzenia 3. modyfikowanie
Metody	1.ankieta 2.obserwacja
Próba badawcza	1.rodzice 2.uczniowie 3.wychowawcy
Przebieg ewaluacji	Badania po zakończeniu cyklu rocznego Analiza badań – efekty realizacji Wnioski

9.1.Ewaluacja szkolnego programu wychowawczego

1. W procesie ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo -Profilaktycznego udział biorą uczniowie, rodzice, nauczyciele.

2.Monitoring i ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego przeprowadzi pedagog szkolny we współpracy z zespołem ds. Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

3.Po każdym zakończeniu roku szkolnego Program Wychowawczo- Profilaktyczny może być modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z ankiet ewaluacyjnych.

4.Zmiany w Szkolnym Programie Wychowawczo- Profilaktycznym zatwierdzane będą na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

Zatwierdzam.
Agata Jarosław Kacprzyk.
(Przewodniczący Rady)